

Pään verisuonten varjoainekuvauus eli karotisangiografia

Olette tulossa pään verisuonten varjoainekuvaukseen eli karotisangiografiaan. Koska tutkimus vaatii sekä esivalmisteluja että jälkihoitoa, on teille varattu paikka myös vuodeosastolle.

Mikä on karotisangiografia ja mitä sillä voidaan tutkia?

Karotisangiografialla tarkoitetaan pään verisuonten varjoainekuvauksia. Kuvauksessa selvitetään onko valtimoissa pullistumia, verisuoniepämuodostumia, ahtaumia tai tukoksia. Tutkimus tehdään röntgenlöpivalaisussa.

Miten valmistaudutte tutkimukseen?

- Saavutte sairaalaan tutkimuspäivän aamuna osaston ohjeiden mukaisesti. Toimenpidettä varten otetaan verikokeita.
- Antikoagulanttilääkitys (Marevan) pyritään mahdollisuuksien mukaan tauottamaan niin, että INR-arvo olisi enintään 2,0. Potilaat, joilla on sydämen keinoläppä tai muu ehdoton syy, eivät pidä taukoa Marevan-lääkityksessä. Kaikki muut lääkkeet saa ottaa entiseen tapaan riittävän nestemäärän kanssa.
- Sokeritautissa käytettävää Metformiini-lääkitystä ei tarvitse tauottaa ennen tutkimukseen tuloa. Lääke saatetaan kuitenkin tauottaa tutkimuksen jälkeen mikäli munuaisten toiminta niin edellyttää.
- Tutkimus tehdään röntgensäteitä apuna käyttäen, tämän vuoksi mahdollinen raskaus on selvitettävä ennen tutkimusta.
- Myös tiedossa olevasta varjoaineallergiasta ja munuaisten vajaatoiminnasta on kerrottava etukäteen.
- Tutkimus tehdään yleensä reisi- tai rannevaltimon kautta. Tämän vuoksi pistokohdan iholla ei saa olla punoitusta tai ihottumaa tulehdusvaaran vuoksi.
- Tupakointi on kiellettyä 24 tuntia ennen tutkimusta, koska se aiheuttaa verisuonten supistumista ja voi johtaa tutkimuksen epäonnistumiseen.
- Korut ja kellot on jätettävä pois kuvaukseen tullessa.
- Tutkimuspäivän aamusta teidän tulee olla ravinnotta.

Miten tutkimus tehdään?

Tutkimuksen suorittaa röntgenlääkäri ja kaksi röntgenhoitajaa. Kuvauksen aikana olette kuvauspöydällä selinmakuulla liikkumatta. Tutkimus tehdään paikallispuudutuksessa. Kuvattavalle alueelle viedään ohut muoviletku eli katetri, jonka kautta ruiskutetaan varjoainetta.

Samalla otetaan röntgenkuvia. Verisuonissa ei ole tuntoaistia, joten katetrin liikuttaminen verisuonessa ei tuota kipua mutta varjoaineen ruiskutus tuntuu lämmön tunteena.

Mitä tutkimuksen jälkeen?

- Angiografiatutkimus kestää kokonaisuudessaan noin 1–2 tuntia.
- Tutkimuksen jälkeen katetri poistetaan ja pistokohta suljetaan painamalla.
- Jos tutkimus tehdään nivusvaltimon kautta on vuodelepo 2–5 tuntia tutkimuksen jälkeen. Mikäli ette jaksaa maata selällänne, hoitaja siirtää teidät toiseen asentoon. Pään kohottaminen ja jalkojen nosto ovat kiellettyjä.
- Jos tutkimus tehdään rannevaltimon kautta on vuodelepo 2 tuntia tutkimuksen jälkeen. Loppupäivän käden tulee olla levossa kantositeessä. Kättä ei saa käyttää vuorokauteen, esimerkiksi autolla ajaminen on kielletty.
- Tutkimuksen jälkeen saa syödä ja juoda normaalisti, mikäli ei ole muita rajoituksia.
- Kotiin pääsette tutkimuspäivänä. Kotona pistokohtaa tulee varoa noin viikon ajan ja välttää ponnisteluja, saunomista ja lämpimiä kylpyjä. Kotiin lähtiessä saatte osastolta tarkemmat jälkihoito-ohjeet. Valtimopunktion jälkihoito-ohje löytyy <https://hoito-ohjeet.fi/OhjepankkiVSSH/Valtimopunktion%20j%C3%A4lkihoito-ohje.pdf>

Mistä saatte kuulla tutkimustuloksista?

Lähettävä poliklinikka tai osasto huolehtii tutkimustulosten kertomisesta. Mahdollinen toimenpide (esim. aivovaltimopullistuman tai epämuodostuman sulku) tehdään suunnitellusti eri kertana.